

al·ludeix el gentilici humorístic *estrangers* que donen als habitants d'aquest poble els de La Fresneda i, a limitació d'aquests, els de tots els circumdants.

ETIM. el nom fa referència a la seva situació al peu del Coll del Portell, que l'uneix amb Vall-de-roures. El poble es divideix en dos ravals, dits *lo Mas de Dalt* i *lo Mas de Baix*. Sembla, doncs, que el poble primitiu es devia reduir a un parell de masos que es van construir al peu del pas obligat des de la Fresneda a Vall-de-roures; en anar-se engrandint més tard, se li aplicà escaientment el nom *d'aldea* (*a*)*portellada*.

Portella, -tiero, -tiès cf. *E.T.C.* 1122(c), 132(g), 133(r) *Portinatx*, V. *Esportes* al vol. 1, 130 *Portitxol*, V. *Port* *Portocolom, Portocristo*, V. vol. 1, 235 *Pòrtol*, V. vol. 1, 236 *Portopetro, Portopí*, V. vol. 1, 235

PORTO SALÈ

Veïnat i portet a la costa O. de l'illa de Formentera. En el vol. 1, 523 només fou atribuït al grup dels mallorquins *Portocolom, Portopetro* i *Portopí*, en qualitat de forma mossàrab de PORTUS 'port de mar', sense explicar *-salè*, relacionant-lo amb *Benisale* alqueria antiga d'Eivissa que figura en el *Rept.* d'Eivissa en el quartó de Benissàmid (r. 103). Sense descartar la possibilitat que en el període de despoblació de l'illa, SS.XVI-XVII, hagués estat imitat del mot de *Salè* el port del marroquí Rabat (*EntreDL* II, 223). A Formentera aquest pot ser compost amb l'ar. *šaliḥ* 'bo, íntegre', de l'arrel pan-aràbiga *šlh* 'convenir', la forma *šaliḥ* potser era més general: *Dozy*, *Suppl.* 842: «*aptus*» *RMA.* 248, però *calêh* «santa cosa» *PALC*, 178 i *šaliḥ* era clàssic i emprat des de Ibn-Arabí (842 d.c.), i Ibn al-Mukàrrem 1311 i el *Qamús* (Lane 1715a).

Posello, V. *Les Puellas*

POSPELAT o PROSPELAT

Nom d'una finca i casa habitada en el terme d'Ontinyent, a l'extrem SO., bastant extensa, fins al quadrifini amb Banyeres, Beneixama i Fontanars. Recullo aquella forma en l'enq. d'Ontinyent (i IGC ho posa a 2°57'x°45; XXXII 113.10, 115.7). I «*a Pospelat*» em digueren en l'enq. de Banyeres (XXXVI, 23.19). Segons sigui la forma antiga, podríem decidir millor entre dues etimologies. L'informant d'Ontinyent insistia a notar que era «una finca e(r)ma», i com que la casa es troba al peu de la cota 869 (més alta d'uns 20 me.) podria venir de *Tos Pelat*, format amb *tôs*, mot molt viu en valencià per a 'tossalet'. No sols en

el sentit de 'clatell, nuca' [1460] (*DCEC* IV, 5A9n.1, i *DECat.*); el canvi de *t-* en *p-*, potser dissimilatori, i provocat per la influència del sinònim *puig* amb *p->pp* per repercussió de la líquida. Però si aquesta fos antiga, pensariem que vingui de (terreny) *prosperat* (potser s'hi havien intentat els adobs que necessitava aquella terra erma?), amb simple dissimilació *prosperat > prosperat*.

POST

Serra del Post, a 2300 m. alt., en el terme de Soldeu, a l'altra banda del riu, davant dels Bordes d'Envalira (mapa Chevalier). Aquest NLL és un testimoni del gènere masculí que va tenir POSTIS 'post, tauló' en llatí. El català *postell* és encara un rastre d'aquest gènere.

DERIVATS

Les Tres Postes, a Montesa (XXXII, 60.5); amb *-ES* mantingut pel mossàrab.

Postell, NL antic del terme de Montigalar. Es troba documentat l'any 1098: *Postello* (*Cart.St.Cugat* II, 429).

Font de la Posteta, a Montesquiu (XXIVc, 192.22). *Camí Postèta*, a Alginet (XXX, 185.12). Es refereix a la post usada per alçar el nivell d'una séquia. *Braç de les Postetes*, a Alfarb (XXX, 173.22).

Remolinet d'en Postolina, a Banyuls de la Marenda (XXV, 28.66). Pot ser una altra forma del diminutiu *posteta* (amb *en* postis) usada per alçar l'aigua d'un molí.

ETIM. *Post* prové del llatí POSTIS «post, tauló, muntant lateral d'una porta» (*DECat.* VI, 746b33-34). J.F.C.

POSTIC, POSTICS i POSTIUS

El ll. POSTICUM 'porta de darrere d'un edifici o cloa no sols es conserva viu en castellà¹ sinó també en textos nostres medievals: Muntaner, el *Decam.*, O.Pou i algun altre text (*DECat.* VI, 749 56ss). Després quedà sobretot en NLL valencians. *El Posta* portella local a les muralles d'Alzira, per la qual entren uns bandolers a la ciutat (1412 epistolari de Rubio Vela). *Els Postics*, lloc a Alcalà de la Jovada (XXXXIII, 13.15). *El Postiguet*, platja d'Alacant; i en forma mossàrab: carrer *Postigos* a Novelda (enq. de 1963).

Sobretot diversos noms propis provinents de POSTICS locatiu-ablatiu plural 'a les portelles', que ha donat modernament *Postius 1) «A pustiús»* o Mas de *Postius* en el Cardener, i molí de *P.*, en el te. de Navès, on vaig fer l'enq. d'aquesta rodalia en *P.* d'avall i *P.* d'amunt: «mas de *Postius desús»* «*mas de P. dejós*» i «*casa miçana de Postius*» (Censos de Besora, lin. 35, 39). C.A. Torras en diu *Postils* (amb el canvi de *-I* en *-l* conegut en mots com *gual* o *arrel*) i en dóna